

Fra Svenskekrigens Dage.

Af *Erh. Qvistgaard*,

Det er almindelig bekendt, hvor slemt de svenske Soldater under Kong Carl Gustav huserede her i Landet under deres Indfald her i Aarene 1658—60. Fra Sønderjylland berettes saaledes om, hvorledes Beboerne ofte maatte flygte ud i Skove og Moser og skjule sig der. Ikke mindst gik det ud over Præstegaardene, hvor Soldaterne mente at finde det største Bytte, og mange Præster flygtede ind til Byerne Ribe og Kolding og blev der med en stor Del af deres Menigheder i et Par Aar. Ogsaa Øerne, særlig Fyn, Lolland-Falster og Sjælland led meget paa samme Maade, og Soldaterne undsaa sig ikke ved ogsaa at røve de hellige Kar o. a. af Værdi i Kirkerne. Et særlig grelt Exempel paa Soldaternes Hærgen med Plyndring, Mord og Brand afgiver efterfølgende sandfærdige Beretning om, hvordan det gik ud over Sørup Sogn ved Svendborg, hvor ikke alene Gaarde og Huse blev brændt, saa kun nogle faa blev tilbage. Ogsaa Kirken led meget, idet ogsaa Alter, Prædikestol, Stolestader og Dørene blev brugt til Brændsel. For Nutids Mennesker kan det sikkert være af Interesse at læse, hvad vore Forfædre led under Fortidens Krige.

(Af Sunds Her. Jordebog 1690).

Sørup Sogn og Sct. Jørgengaards Menigheder efter Svenskekrigen 1658.

En sandfærdig Underretning hvorledes det hafde været beskaffet med disse Menigheder i forrige Svenske Feyde fra Aar 1658 indtil Aar 1666 derefter.

Eftersom Hr. Mogens Jensen Bierre, Sognepræst til Sørup og Sct. Jørgens Hospitals Kirke af os underskrefne, Sørup Sogns Sognemænd hafde begæret Voris Sandheds Vidnesbyrd, hvorledes det sig med hans Sogn Sørup hafde været beskaffet siden forgangne Aar 1658 indtil nuværende Aar 1666, da er det os disvær ikke vitterligt, men alle omkringliggende naboer noch som bevist at fornævnte Sørup Sogn gandske er bleven Ruineret og ødelagt i sidste forgangne svenske feyde og det saaledes at menige Sognemænd, en eneste heelgaardsmand og 2 Gadehuse undtagen, ere blefne samptlige fra Huus og hjem forjagede, deres huse og gaarde nedbrudt og opbrændt saaat der huerken fantis stick eller stage af Sørup Sogn der fred blev sluttet Anno 1661. Klokken af Kirketaarnet blev bortstaalen, alle Vinduer af Kirken udslagne, Kirkedøren med Alteret, Prædikestolen med de andre Kirkens Stole afbrudte og opbrændte at ingen Gudstjeneste i samme Kirke paa en 3 Aars Tid er bleven forrettet førend forgange Aar 1661 nogle Bønder ere samlede til de øde Steder at opbygge, hvorved ovennævnte Sognepræst imidlertid ingen indkomst af sognet for sig, sin Hustru og Børn kunde niude og derfor maatte sætte sig i Gield og Vidtløftighed langt ofver sin formue, foruden hvis hand ellers med Indquartering som enhver er bevist af de Svenske Dag og Nat maatte udstaa og lide.

At dette ovenskrifne er saa i Guds Sandhed vidner Vi med egne hænder underskrefne og sædvanlige Zigneter for neden undertrygt, hvilket altsammen Vi ogsaa sammen ydermere vilde være gestændige til tinge eller andre Sted om hand det begærendes vorder.

Actum Kogtvedgaard, d. 7. Juli An. 1666.

*Jørgen Andersen. Hans Lauridsen. Søren Lauridsen.
Gregers Olufsen.*

At alt dette formeldte er saa i Sandhed bekiender Jeg underskrefne.

Sct. Jørgensgaards Præstegaard, d. 22. Apr. 1690.

Mogens Jensen Bierg.
Pastor loci.